

บทคัดย่อ

ภาคนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาล :
 ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลนครนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 โดย : นางสุภา ชูกิตติกุล
 ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
 วิชาเอก : การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม
 ปีการศึกษา : 2543

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลนครนครศรีอยุธยา
2. ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลนครนครศรีอยุธยา
3. เพื่อนำผลของการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงงานชุมชนย่อยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนที่ดั่งบ้านเรือนอยู่ในเขตเทศบาลนครนครศรีอยุธยา จำนวน 22 ชุมชน มีจำนวน 1,950 ครัวเรือน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในอัตราร้อยละ 10 ของจำนวนหลังคาเรือน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 195 คน สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t - test และ F - test

ผลของการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี จบการศึกษาดำกว่าปริญญาตรี สมรสแล้ว นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย และบริการ รายได้ต่อปีไม่เกิน 40,000 บาท ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 6-40 ปี
2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนพบว่า ในภาพรวมประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินงาน

ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการตัดสินใจ ด้านการวางแผน และด้านการประเมินผล ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ในเขตเทศบาล ในพื้นที่เทศบาลนครศรีอยุธยา จังหวัดนครศรีอยุธยา ได้แก่ เพศ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

4. ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ได้แก่ สถานภาพสมรส ศาสนา อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

5. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

5.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเทศบาลควรจัดอบรมให้ประชาชนได้รู้ถึงหน้าที่บทบาทของตนเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

5.2 ส่งเสริมให้ประชาชนช่วยตนเอง และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้มากยิ่งขึ้น โดยให้เข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหา ปัญหา การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลมากยิ่งขึ้น

5.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในเทศบาลหรือประชาชนที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามามีบทบาทให้มากขึ้น

5.4 ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบมากขึ้น เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการพัฒนาเทศบาลมากขึ้น

5.5 เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนควรประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจได้แก่ ประชาชนทราบถึงปัญหาและผลที่จะเกิดและควรชี้ให้เห็นว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาเทศบาลคือการมีส่วนร่วมของประชาชน

ABSTRACT

RESEARCH PAPER : People Participation in Municipal Community Development:
A Case Study of Nakhon Si Ayutthaya City Municipality,
Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

BY : Mrs. Supa Chukittikun

DEGREE : Master of Arts (Social Development)

MAJOR : Social Analysis and Planning

ACADEMIC YEAR : 2001

The objectives of the study were:

1. To study the level of people participation in community development in Nakhon Si Ayutthaya City Municipality;
2. To study the factors related to people participation in community development in Nakhon Si Ayutthaya City Municipality;
3. To use the results of the study to formulate suggestions for related government agencies in order to bring about greater efficiency in their small-scale community improvement projects.

The population for the study was 1,950 households in 22 communities in Nakhon Si Ayutthaya City Municipality. A sample of ten per cent, or 195 individuals, was selected through simple random sampling. The results were statistically analyzed using averages, percentages, standard deviations, t-tests and F-tests.

The study results found that:

1. The majority of the sample population was married, females, aged between 31 – 40 years with an educational level of lower than bachelor's degree and was Buddhist. The majority was private-sector employees, merchants or workers in the service sector. Average annual income was less than 40,000 baht. The majority had lived in the community for 6 to 40 years.

2. The level of people participation in community development was low. Broken into categories, we found that people participation in operations was moderate, and participation in decision-making, planning and evaluation was low.

3. The factors that affected participation were sex, income, and length of time living in the community.

4. Factors that did not affect participation were marital status, religion, age, educational level and career.

5. The suggestions for helping increase people participation in community development were:

5.1 The responsible municipal work units should hold training programs to educate people on their role and responsibilities in community development.

5.2 Greater self-sufficiency should be promoted by having the people participate more in community development and in the searching of problems in their communities.

5.3 Local people or people with knowledge and ability should be supported and encouraged to take a greater role in community development.

5.4 More education, both formal and non-formal, should be promoted so that the people can put their knowledge to use in community development.

5.5 Community development workers should hold public relations activities to inform people and increase their understanding, explaining to them the problems and likely results. They should point out to the people that people participation is the most important factor in municipal development.